

Kaasus nr 1

Hooldekodu kaasus

Aino ja Kalevi peres kasvab kaks last – tütar Juta ja poeg Peeter. Peeter ei ole tegelikult nende bioloogiline laps. Peetri isa on Kalevi vend Sulev, kes pärast oma abikaasa surma hakkas tarvitama alkoholi ning ei saanud enam lapse kasvatamisega hakkama. Aino ja Kalev võtsid Peetri oma perre siis, kui poiss oli kaheaastane. Sellest ajast hakkasid lapse sidemed Suleviga nõrgenema ning pärast seda, kui Sulev autoõnnetuses hukkus, on Aino ja Kalev kasvatanud Peetrit nagu oma poega.

Kui lapsed on jõudnud varasesse teismeikka, tekivad Ainol ja Kalevil lahkkelid, mis lõppevad sellega, et Kalev kolib pere juurest ära. Lapsed jäävad elama Aino juurde. Kalev käib neid alguses tihedamini, hiljem harvemini vaatamas ning toob sünnipäevadeks ja jõuludeks lastele kingitusi, aga regulaarset elatist ei maksa. Ka Aino ei esita Kalevi vastu elatise nõuet, sest tema uhkus ei luba mehelt, kes oma pere maha jättis, enam midagi küsida. Kui lapsed saavad täiskasvanuks, katkeb nende suhtlus Kaleviga täielikult.

Peeter läheb ülikooli õppima infotehnoloogiat ja osaleb õpingute ajal ettevõtluskonkursil „Ajujaht“, mille ta võidab. Saadud auhinnaraha eest asutab ta oma ettevõtte, mis saab väga edukaks. Juta jääb gümnaasiumi viimases klassis lapseootele ja pärast kooli lõpetamist sünnib tal esimene laps, varsti ka teine ja kolmas. Juta elab koos laste ja elukaaslasega pisikeses üürikorteris. Kui Aino tervis halveneb, võtab Juta ema enda juurde elama. Nad kolivad suuremasse üürikorterisse, mille üüri aitab maksta Aino oma pensionist. Vanemaks jäädes halveneb Aino tervis veelgi, tema hooldamine muutub kodus järjest raskemaks ning Juta ja Peeter otsustavad panna ema hooldekodusse. Hooldekodu tasu maksab Peeter.

Kalev on elanud pärast Ainost lahutamist emalt päritud talus. Vanemaks saades otsustab ta talu kinkida oma tütrele Jutale, et see ei peaks enam üürikorteris elama. Juta võtab rõõmuga kingituse vastu ja kolib vanaema majja elama. Kalev asub ise elama lähedalasuvas alevis olevasse üürikorterisse. Ka Kalev haigestub ja ei saa enam üksi hakkama. Kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja võtab ühendust nii Juta kui ka Peetriga ja teeb neile ettepaneku, et nad kas võtaksid Kalevi enda juurde elama või leiaksid talle koha mõnes hooldekodus.

Juta vastab, et tema ei saa isa enda juurde võtta, sest tal on kolm alaealist last ja ta ei oska haige vanainimese eest hoolitseda. Samuti ei ole tal hooldekodu tasu maksmiseks raha, kuna kasvatab nüüd lapsi üksi. Juta lisab veel, et kuna isa ei

täitnud oma ülalpidamiskohustust laste vastu, siis ei ole õiglane, et lapsed peavad talle ülalpidamist andma.

Ka Peeter vastab sotsiaaltöötajale eitavalt – tema ei ole Kalevi bioloogiline laps, seega ei laiene talle perekonnaseaduses sätestatud ülalpidamiskohustus. Ka Kalev ise ei tunnistanud Peetrit oma lapseks, kinkides vanaema talu ainult Jutale.

Kalevi tervis halveneb veelgi ja kohalik omavalitsus paigutab ta hooldekodusse. Hooldekodu tasu arved saadab omavalitsus Peetrile ja Jutale, kes neid aga ei maksa. Kohalik omavalitsus pöördub seejärel kohtu poole nõudega mõista Peetrilt ja Jutalt välja hooldekodu tasu.

Kuidas peaks kohus sellise nõude lahendama?

Abistavad küsimused

Kas ja kellel on kohustus tasuda hooldekodu tasu?

Kas põhiseaduse § 27 kohustab Jutat ja Peetrit toetama Kalevit rahaliselt ja tema eest hoolitsema?

Milline tähendus on terminil „perekond“, kas Peeter ja Kalev kuuluvad ühte perekonda?